

İri adamlar	Para birimi: hayvan	Edebiyat oteli	'Garip' kitap fuarı	Endüstriyel futbol
Bodyguardlık nedir? Gece kulüplerinin kapısında duran, çoğu zaman kaba ve sinirli görünen, bu işi meslek edinen kişilere "bodyguard"lığın ne olduğunu sorduk. > 3. sayfada	Hayvan hakları gün geçtikçe dikkat çeken bir konu.İnsanlara 'eğlence' olarak görünen bu gösteriler, derneklere ve aktivistlere göre hayvanlara yapılan eziyet ve paradan başka birşey değil. > 3. sayfada	Türkiye'nin ilk edebiyat konseptli oteli yazar Gülşah Elikbank ve eşi tarafından İzmir'in Kahramanlar semtinde açıldı. 'Mini Fuar Hotel' alışılacelmış otel konseptlerinden oldukça farklı. > 8. sayfada	'Garip Şairleri 100 Yaşında' temasıyla düzenlenen İzmir Kitap Fuarı bu yıl 19 - 27 Nisan tarihlerinde, Garip akımının öncüleri Orhan Veli, Oktay Rıfat ve Melih Cevdet Anday'ı andı. > 9. sayfada	Galatasaray Tek Yumruk ve Beşiktaş Halkın Takımı Endüstriyel Futbola karşı. E-bilet ile değişime giden futbol ve taraftarlığı taraftar gruplarından dinledik. > 11. sayfada

Mayıs2014 Sayı40

Ünivers

univers.ieu.edu.tr

İEÜ İletişim Fakültesi
Uygulama Gazetesi

Ünivers+
RadyoEko'da
Pazartesi günleri
18:00'da

twitter.com/ieu_univers | facebook.com/univers | youtube.com/ieuunivers

Gül dalındaki dilek Hıdırellez

Mevsimlik bayramlardan biri olan Hıdırellez, her yıl 5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan gece Türkiye'nin çeşitli il ve ilçelerinde kutlanıyor. Bayram, Hızır ve İlyas peygamberin yılda bir kere bir araya geldikleri gün olduğu inancıyla kutlanır. İnsanlar bu bayramı, ateş yakıp üstünden atlayarak ve dileklerini yazdıkları bez parçalarını gül ağacına bağlayarak ya da dibine gömerek kutlar. 6 Mayıs sabahın erken saatlerinde, dilenen dilekler gerçekleşmesi inancıyla denize atılır. Peki Hıdırellez ve kökeni nedir?

+ /web

Ünivers'te bu ay Şehir2-3 | Dünya4 | Siyaset5 | Dosya6-7 | Kültür Sanat8-9 | Spor10-11 | Şehir Rehber12

fotoğraf: Fatma Nihan Turgut

Çiftçilerin kan kaybı

Türkiye’de tarımın geleceği uzun süredir tartışma konusu. Peki Ege Bölgesi tarımında neler oluyor? Bölge tarımı gelişiyor mu? Olası afet durumlarında çiftçilerin zararları bir şekilde karşılanıyor mu? Tüm bu soruları Aydın Söke’nin tanınmış çiftçi ve tekstilcilerinden Ömer Koyuncuoğlu ile konuştuk

Kemal Koyuncuoğlu

Yıllar, çiftçileri ekonomik olarak ileriye mi yoksa geriye mi götürüyor?

Devlet destekleme primlerini ve Doğrudan Gelir Desteği’ni (DGD) artırırsa da yetmiyor. Evet devlet her sene primleri artırıyor ancak mazot, gübre ve işçilik gibi giderler çiftçilerimizin belini büküyor. Mazot sarfiyatımız özellikle endüstriyel bitkiler (mısır,pamuk,kanola) ekerken hat safhada. Yıllardır

“Özellikle endüstriyel bitkilerde daha çok İsrail menşeli tohumlar tercih ediliyor”

çiftçilere Amerika Birleşik Devletleri’deki renkli mazot (kırmızı olur genellikle sadece çiftçiler kullanır ve normalden ucuz olur) talebimiz var ama gerçekleşmedi. Yıllar çiftçiden

götürüyor. Be-reket Çin ithalatı sayesinde pamuk sektörü en azından

zarar etmiyor. Tohumlar da genelde ithal olduğu için pahalı. Yerli tohumlarda var ancak özellikle endüstriyel bitkilerde daha çok İsrail menşeli tohumlar tercih edili-

yor. Açıkçası tarımda maliyet yüksek temel problem bu.

Sektördeki artılar, eksiler ve yenilikler

Öncelikle on çiftçiden sekizi borçlu. Ya faizi ödüyor borcu sabit kalıyor ya da tarlasını, arsasını, evini, malını satıp borcunu ödeyerek büyükşehirlere yerleşiyor. Tarım Sigortası (TARSİM) yayılmaya başladı ve çiftçiler bilinçlendi. Bunun yanında, hızlı bir makineleşme oldu ve devlet desteklemeyi de artırıyor. Bence 3T (tarım, tekstil ve turizm) hakkıyla yapılsın ve eğer devlet desteklerse Türkiye ekonomisi şahlandıracak sektörler. Tarımdaki olum-

suzluklar cari açığa da direkt yansıyor ve Türk ekonomisi her yıl milyarlarca dolar parasını dışarı kaçırıyor. Yüksek maliyetler rekabet gücümüzü elimizden aldı. Pamuğu Yunanistan’dan, buğdayı Rusya’dan alır hale geldik. Bizim Sökemiz, Çukurovamız, Konyamız varken neden ithal edelim hatta neden ihraç etmeyelim ki...

“3T”

Türkiye’de ekonomin başını hizmet sektörü çekmekte. Ancak daha ne kadar sanal bir büyüme yakalanabilir ki? Daha kaç kafeterya, restoran veya kahve mekanı açılabilir ki? Hizmet de gelişsin elbette,

ancak Türkiye 3T’yi de unutmamalı.

Ömer Koyuncuoğlu, 1966 yılında Söke’de doğdu. 1984’ten beri ağabeyi Şadan ve babası Kemal Koyuncuoğlu ile ailecek tarım ve tarıma dayalı tekstil sektöründe. Arazileri ve iki adet pamuk işleme tesisi olan Koyuncuoğlu, bölgede ilk yağlık kanolayı eken isim. Geçmişte hayvancılık, turizm, otelciliğin yanı sıra otomobil ve traktör bayilikleri de yapan Koyuncuoğlu, halen Söke’de çiftçilik ve tekstille uğraşıyor.

Yanı başımızdaki tehlike

Hükümetler arası anlaşmalar sonucu, Japonya tarafından Sinop’ta ve Rusya tarafından Mersin’de nükleer santraller kurulması planlandı. Türkiye’nin kuzeyi ve güneyi bu anlaşmalarla tehlikeye atılırken bir tehlike de İzmir’in göbeği Gaziemir’de ortaya çıktı

Engin Öztürk Paşa Tars

Yıllar önce kapatılmasına rağmen toprağa gömülen radyoaktif maddelerin çevre ve insan sağlığını olumsuz yönde etkilediği saptanan Gaziemir’deki Aslan Avcı Döküm Sanayi Kurşun Fabrikası’na açılan dava devam ediyor. Ünivers’in Nisan sayısında ‘Nükleere İnat Yaşasın Hayat’ başlığıyla verdiğimiz haberde Fukuşima faciasından sonra çalışmalar yapan gazeteci Toshiya Morita’nın İzmir ziyaretini

aktarmıştık. İzmir’i daha çok ilgilendiren nükleer Gaziemir boyutunu ise bu sayıya taşıdık ve haber ekibi olarak davayı yürüten Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Eş Sözcüsü Avukat Arif Ali Cangı ile konuştuk. Atıkların tam olarak nereden geldiğinin bilinmediğini belirten Cangı, “İki seçenek var; biri, nükleer denizaltı sökümü, diğeri ise yasadışı yollar ile yurtdışından atık getirilmesi. Ama ne olursa olsun bunun nereden geldiğinin tespit edilmesi gerekiyor. Çünkü yasadışı yollarla gelen bir atıksa bunun devamını önlemek gerekir. Henüz nükleer santralimiz yokken, nükleer santral atığı ile başımız belada ilk önce bunu halletmemiz gerekiyor. Türkiye şu anda özellikle Avrupa’dan gelen pek çok atığın çöplüğü haline gelmiş durumda.

“Davalar sürüyor”

Davanın oluşumu ve gidişatı hakkında bilgi veren Cangı, “Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi’nin ihbarı üzerine 2013 yılında iki tane soruşturma açıldı. Bir tanesi kamu görevlileri, diğeri ise şirket yetkilileri hakkında. Kamu görevlilerinin soruşturması izin aşamasında olduğu için hala bir yol alamadık. Dava açarken birşeyin farkına vardık burasıyla ilgili 2008 yılında henüz nükleer atık kamuoyuna gündemine gelmeden mirasçıların kendi aralarında çıkar çatışması yaşaması üzerine kendilerini ihbar ederek iki ayrı dava açılmış. Bir tanesinde mahkûmiyet kararı verilmiş, sonra bizim dosya ile birleştirildi. Şu anda ikinci duruşma görüldü. Savunmalar ve yeni tanıklar dinlenerek devam ediyor” dedi. Davaya halkın ilgisi nasıl diye sordüğümüz soruya kadınların çok daha ilgili olduğunu belirterek, “Kadınlar doğası gereği ana-

Kaynak: Doğan Haber Ajansı

olması ve koruma içgüdüsüyle çok katılımlı oldular. İlginin artması lazım. Bu dava sadece Gaziemir’in değil; İzmir’in hatta Türkiye’nin davası” dedi ve geleceği kurtarmanın önemini belirterek “Biz sadece kendi dönemimizi düşünüyoruz ama çocuklarımız,torunlarımızın yaşayacağı dünyayı düşünmüyoruz” ifadelerini kullandı.

“Daha çok destek lazım”

Japon halkının, kendi hükümetlerinin Türkiye’de yapacağı

santralin engellenmesi için bizden daha çok mücadele ettiğini belirten Cangı, “Bu dayanışmaya son derece ihtiyacımız var. Japonlar zaten bizlere soruyor neden insanların bu kadar duyarsız” dedi. Desteğe ihtiyaçları olduğunu sık sık dile getiren avukat,13 Mayıs Salı günü 09:50’de duruşma için İzmir Ağır Ceza mahkemesi, İzmir Adliyesi C blok 3. kata herkesi davayı izlemek için mahkemeye beklediğini belirtti.

Eğlencenin para birimi

+ /web
+ /video

Son zamanlarda artan sirk protestoları, yunus parkları, sokak hayvanları ve barınaklar için yapılan çalışmalarla birlikte hayvan hakları gündemde yer bulmaya başladı. İnsanlar arasında farkındalığı arttırmak amacıyla yapılan çalışmaları İzmir Çevre ve Doğal Yaşamı Koruma Derneği, Vegan Özgürlük Hareketi Kurucusu Metin Kılıç, Son Kafes Kırılana Dek Aktivistleri ve felsefe mezunu Banu Albayrak ile tartıştık

Dila Begüm Kocaman

Her birimiz çocukken en azından televizyondan sirkteki hayvanları ya da niyet çeken tavşanları izlemiştir. Yeşilçam'da bile karşımıza çıkan faytonları hangimiz unutabiliriz ki? O zamanlar bizleri gülümseten tüm bu 'şirinlikler' şimdi birçoğumuzu yalnızca öfkeliyor. Zamanla ortaya çıkan gerçekler hayvan hakları konusunda giderek bilinçlenmemizi sağladı. Peki bu gerçeklerin ne kadarının farkındayız? Buradaki asıl soru savaş açtığımız yalnızca hayvanlara yapılan zulüm mü yoksa kapitalist sistemin her birimiz üzerinde yarattığı kölelik mi? Vejetaryenlik hatta veganlık

yalnızca hayvan hakları için mi mücadele ediyor? Aklımızı karıştıran tüm bu soruların yanıtı aslında geçmişte yatıyor. 1950'lerde kurulan "Zenci Bahçeleri", panayırda gösterilen siyam ikizleri ve çift başlı bebekler verilen mücadeleden sadece hayvanlar için olmadığının birer kanıtı.

"Hayvanlar candır, sektörlerin hammaddesi değil"

Tüm hayvan hakları savunucularının ortak görüşlerinden biri de günümüz kapitalist dünyasında hayvanların para olarak görüldüğü tek yerler sirkler ya da hayvanat bahçelerinin olmadığıdır. Besicilik

adı altında uygunsuz şartlarda yetiştirilen hayvanlar, moda etiketiyle satışa sunulan kürkler

ve hatta fotoğraf çektilirmek için omuzlarda oradan oraya dolaştırılan hayvanlar da bu sistemin en büyük parçasıdır. Birçok hayvan hakları savunucusu ve vegan bireyler bu konuda insanları bilinçlendirmek için çalışmalar yürütüyor. Eğitim videoları, el broşürleri ve yürüyüşlerle dikkat çekmeye çalışan dernekler gerekli desteği göremedikleri için bir sonuç elde edemediklerini söylüyor. Talep oldukça sirklerin, yunus parklarının ve bu vahşetin azalmayacağını, bu nedenlerle ailelerin çocuklarıyla vakit geçirmenin para harcayıp bir şeyler tüketmek olduğu inancından kurtulması gerektiğini belirten

savunucular sokakta, yanibaşımızda sevgimize, bir kap su ve yemeğe muhtaç canları görmeleri gerektiğini dile getiriyor. Çiçeklerin, ağaçların adını bile bilmeyen bir nesil yetiştiğine vurgu yapan dernekler, kaliteli zaman geçirmenin pahalı tüketimle orantılı olmadığını her fırsatta anlatmaya çalışıyor. Felsefe uzmanı Banu Albayrak hayvansız sirlere örnek olarak "Cirque du Soleil"i verirken, insanların eğlenmek için hayvanlara ihtiyacı olmadığını söylüyor. Hayvan haklarının bilinenden çok daha derin ve çok kollu bir konu olduğunu belirten savunucular, herkesin konudaki duyarlılığını geliştirmeleri için detaylı röportajları ve bilgileri de okumalarının yararlı olacağını söylüyor.

Gecelerin iri, sinirli adamları

Bodyguardlık nedir? Gece kulüplerinin kapısında duran, çoğu zaman kaba ve sinirli görünen, bu işi meslek edinen kişilere bu işin ne olduğunu sorduk

Çağrı Öner

Doğukan Orkun Kalkan

Izmir'in en gözde gece kulüplerinin bulunduğu Alsancak'ta bir mekana giriş sırasında bizi ilk karşılayan iri, sinirli ve sevimsiz kişilerden bodyguardlığı dinledik. Mekan girmekte tereddüt ettik. Bakışları bizde suçluluk duygusu yarattı. Sanki bir bakkaldan çikolata ya da sakız çalmışız gibiydik. Biraz korkak birazda eğlenme hevesi ile mekana ilk adımı attık. Mekan hınca hınç doluydu. Biraz gürültüden uzaklaşmak istedik. Daha doğrusu sigara içmek için kendimizi mekanın dışına attık. Ardından bodyguardlarla sohbet daldık ve ilginç bir muhabbetin ortasında bulduk. Eğlenmek için gittiğimiz mekanda iri ve sinirli kişilerle muhabbet bizi cezbedti. Bir çok bodyguard bu işi ek gelir elde etmek için yapıyor. Günlük cüzi miktar için cuma, cumartesi ve pazar günleri uykusuzluk ve çoğu zaman alkolün dozunu aşmış müşterilerle ilgileniyorlar. Bu iş için sinirli ve soğuk görünüyorlar ve uyku bozukluğu, baş ağrısı, boğaz ağrısı ve halüsinasyon problemleri yaşıyorlar. Emeklilik problemleri ve iş güvencesi olmayan bu kişiler, vücutlarını formda tutmak için günlük kazanç-

larının yarısını spor salonlarına veriyorlar. Bodyguardlığın tanımını olarak, mekanı ve mekanın müşterilerini korumak amacı ile orada görevli olarak bulunan kişiler olarak kendilerini tanımlıyorlar. Alsancak'ın Bodyguardları, bu işi kendi işleri dışında ek gelir elde etmek için yapıyorlar. Yaptıkları iş için genellikle cuma, cumartesi ve pazar günleri akşam 20'den sabah 4'e kadar ayakta durduklarını ve bu işi yaparak günde 100-150TL arası kazanıyorlar. İşin aslı bu işi sevdikleri için değil evlerine geçindirmek için çalışıyorlar.

"Kaba, Soğuk ve Sinirli Adamlarız..."

Bu iş gereği soğuk ve sert bir mizacımızın olması müşteriler tarafından "Kötü Adamlar" olarak nitelenmemize sebep oluyor. Ne yazık ki gecenin ilerleyen saatlerinde alkolün dozunu kaçıranlar ve kendini kaybedenlerle uğraşmak zorunda kaldığımızdan bu mizaca sahip olmak zorundayız. Çünkü yaptığımız iş gereği hem mekanı

hem de eğlenmeye gelenlerin huzurunu korumakla yükümlüyüz. Her ne kadar mekanda sert ve düzgün durmaya çalışsak da stres ve sağlık problemlerimiz düşünlümlü. Bir çoğumuzda yüksek baş ağrısı, halüsinasyon, uyku bozukluğu ve kulak problemleri gibi belirtilerle karşılaşılıyorlar.

"Gece işi gündelik hayatımızı etkiliyor"

Uyku bozukluğu nedeni ile gece ve gündüzleri karıştırıyor-

yorlar. Çoğu zaman günün ışığını bile göremiyorlar. Stresli işleri nedenleri ile aileleriyle olan ilişkileri bozuluyor. Davranış bozuklukları oluyor. Bir çoğu uyumadan sabah kendi asıl işine gidiyor. Bu iş yüzünden dostları olduğu kadar düşmanda ediniyorlar. Alkolün dozunu kaçıran insanlarla ilgilenmeleri bu işin yoruculuğunu daha da arttırıyor. Hem mental hem fiziksel olarak yoruluyorlar.

"İş güvenliğimiz olmadığı kadar can güvenliğimiz de yok..."

Kendi güvenlikleri için sert ve kaba gözükmeleler. Müşterilerin çantalarını ve üstlerini ne yazık ki aramak durumunda kaldıklarını belirtiyorlar. Bugüne kadar bir çok yasal olmayan uyuşturucu maddelerle karşılaşmışlar. Uyuşturucu maddeyi mekandan uzak tutup mekanın güvenliği için mücadele ediyorlar. Neredeyse her aramada kesici ve delici alet buluyorlar. Bu aletleri taşıyan-

lar kimi zaman alkolün etkisiyle saldırgan olabiliyor. Bu durumda hayati riskleri olmuş oluyor. Fiziksel müdahaleler bu riski daha da fazlaştırıyor. Yakın zamanlarda bir çok arkadaşları yaralanmış.

İş güvencesizliği

Yaralanma konusu açılınca sigortasızlıktan şikayet ettiler. Anlattıklarına göre hayati riski bulunan bu iş nedeniyle yaralanma yada iş kazası gibi durumlarda sigorta sıkıntısı çekiyorlar. Tedavi masraflarını kendileri karşılıyor. Ek gelire ihtiyaçları olmasa saatlerce değil bir dakika bile bir mekanın önünde durmak istemiyorlar.

"Vücutlarımız yoruldu."

Dışarıdan bakınca iri dediğimiz mekanı korumakla görevli kişiler, iri olmak için vücutlarını yoruyorlar. Aldıkları proteinler, ilaçlar, vs... Biz şans eseri konuştuğumuz bu iri ve sinirli adamlarla muhabbetten çok memnun kaldık. Gizlilik dolayısıyla isimlerini dahi yazmadığımız bu iri adamlara bakış açımızı biraz da olsa değiştirmeliyiz. Hayati riskleri ve mekan ile müşteri güvenliği için sinirli değil ama iri olmaları gerekiyor. Bir nevi vücutları kendi önlemleri.

Ve adam öylece düşmüştü!

Yayın dünyasında önemli bir yere sahip olan 19. İzmir Kitap Fuarı 'Garip Şairleri 100 Yaşında' teması ile 19 Nisan tarihinde Uluslararası İzmir Fuar Alanı'nda gerçekleştirildi. TÜYAP ve Türkiye Yayıncılar Birliği işbirliği düzenlenen ve 28 Nisan tarihine kadar devam eden fuarda 390 yayınevi, sivil toplum örgütleri ve 800 yazarın katılımıyla 145 etkinlik düzenlendi

Berkant Çağlar
Melike Futtu

Türkiye'de özellikle Yüzyıllık Yalnızlık (Cien años de soledad) romanı ile bilinen büyülu gerçekçilik akımının öncülerinden, Kolombiyalı yazar Gabriel Garcia Marquez, geçtiğimiz Nisan ayında, 87 yaşında, Meksika'daki evinde hayatına veda etti. Latin edebiyatının ve Latin coğrafyasının yaşadığı deneyimlere, değişimlere ses olan Nobel ödüllü yazar, yaptığı gazetecilik pratiği nedeniyle yaşadığı yeri terketmek zorunda kalmıştı. Gazeteci olmak için hukuk eğitimini bırakan Marquez, başarılı romanlarının yanında çok sevdiği gazetecilik mesleğini de hayatı boyunca sürdürmeye devam etti. Her gazetecilik, eğitiminin nihai hedefi, temel iş eğitimine dönmek ve gazeteciliği orijinal özelliği olan kamu hizmeti haline getirmek olduğu-

nu söyleyen yazar, gazeteciliğin yöntemine dair de düşünüyor-

du. 1940'lı yılların sonunda öyküler yazmaya başlayan yazar, 1982 yılında, kıtanın hayatını ve çatışmalarını fantastik ve gerçekçi bir şekilde bir araya getirdiği romanlar ve öykülerle nobel ödülünü almaya hak kazandı. En ünlü romanı Yüzyıllık Yalnızlık'ta çocukluk yıllarını estetik bir dille geride bırakma amacı güden yazar, bu romanı iki yılda yazmasına rağmen, eseri yazmak için yıllarca üzerine düşündü. Son olarak 2004 yılında Benim Hüzünlü Orosuparım(Memoria de mis putas tristes) adıyla yayınlanan kısa romanının ardından, yeni bir eserinin yayınlanıp yayınlanmayacağı edebiyat dünyasında merak konusuydu. Marquez, son yıllarda yaptığı bir açıklamasında 2005 yılından itibaren tek bir satır kaleme alamadığını

söylerek edebiyat dünyasının soru işa-

retlerine bir cevap vermişti aslında. Peki Marquez gerçekten yazmaktan vazgeçmiş miydi sorusuna yanıtı tam olarak bulamasak da hiç kuşkusuz, bir edebiyatçının kıskanacağı türden bir külliyyat ile edebiyat dünyasının her zaman anılacak. Latin coğrafyasını romanlarında konu etmesine rağmen, farklı coğrafyalardan okuyucular da onun romanlarında kendi gerçekliklerini buluyorlardı. Böylece yazar yalnızca Latin edebiyatında değil, dünya edebiyatında da "büyülü gerçekçi" hali ile kalıcı bir yer edindi.

Türkçe'de Marquez

"Her şeyin bir sonu var, doğrudur! Ama en mutlu son haftasonudur." Yazarın Türkçe'ye çevrilmiş kitaplarını Can Yayınları aracılığıyla ulaşabilmek mümkün. Marquez'un en bilinen kitapları, Yüzyıllık Yalnızlık, Benim Hüzünlü Orosuparım, Kırmızı Pazartesi, Albaya Mektup Yazan Kimse Yok, Kolera Günlerinde Aşk... Ayrıca, K, 2007 yılında Mike Newell tarafından sinemaya uyarlanan Kolera Günerinde Aşk filmi, izlemek mümkün. Marquez'in ölümünün ardından, diğer eserlerinin de sinemaya

uyarlamaları ile yakın gelecekte karşılaşabiliriz.

Bir Gazeteci olarak Marquez

Ben 19 yaşında acemi bir muhabir olarak başladım kariyerime ve basamakları yavaş yavaş çıkarak en üst pozisyon olan editöryal yazarlığa kadar yükseldim. Sonra gazetecilik okulları ve teknoloji geldi. İlk mezunlar kısıtlı bir gramer ve sentaks bilgisiyle, karmaşık kavramları anlama zorluğuyla ve tüm etik düşünceleri hiçe sayarak bedeli ne olursa olsun "atlatma" habere önem veren tehlikeli bir mesleki yanlış anlamayla dönüştüler. Elli yıl kadar önce gazetecilik okulları yoktu. İş haber merkezinde öğrenirdi insan, matbaada, civardaki kahvede ve Cuma akşamı meyhanelerinde öğrenirdi. Tüm gazete, gazetecilerin üretildiği ve ıvır zıvır tartışmalar olmaksızın haberlerin basıldığı bir fabrikaydı. Biz gazeteciler daima omuz omuza dururduk, ortak bir hayatımız vardı ve öylesine tutkuyla bağlıydık ki işimize, başka hiçbir şeyden konuşmazdık. Belki de gazetecilik okullarının talihsizliği, kimi yararlı hilelerini öğretirken, mesleğin kendisi hakkında az şey öğretmeleridir. Gazetecilik okullarındaki her eğitim üç temel ilkeye oturmalıdır: ilki ve en önemlisi, istidat ve yetenek olmalıdır; sonra, "araştırmacı" gazeteciliğin özel bir şey olmadığı, tüm gazeteciliğin, tanım olarak, araştırmacı olduğu bilinmelidir; ve üçüncüsü, ahlakın (etik'in) öylesine bir meslek şartı değil, vazgeçilmez bir şart olduğu bilinmelidir. Her gazetecilik okulunun nihai hedefi, temel iş eğitimine dönmek ve gazeteciliği orijinal özelliği olan kamu hizmeti haline getirmek; eski haber merkezlerinin tutkulu, gayriresmi beş çayı molası seminerlerini yeniden keşfetmek olmalıdır.

Inter-American Press Association

Her zaman gerçek mesleğimin gazetecilik olduğuna inandım. Eskiden gazetecilik hakkında sevmediğim şey çalışma koşullarıydı. Ayrıca, düşünce ve görüşlerimi çalıştığım gazetenin çıkarlarına göre koşullandırmalıydım. Şimdi ise, romancılığa yıllarımı verdikten ve romancı olarak geçimimi sağlayabildikten sonra, kendi ilgimi çeken ve düşüncelerimle örtüşen konular bulabiliyorum. Her koşulda, iyi gazetecilik

yapabileceğim durumları yakalamaktan hoşlanıyorum.

Peter H. Stone- Paris Review

Tüm bu hayatın, alınan ödüllerin ve bırakılan eserlerin ardından, Marquez'in ölmenden önce okurlarına hitaben yazdığı iddia edilen mektubun bir kısmı;

Artık Ölebilir miyim?

Ey insanlar! Sizlerden ne kadar da çok şey öğrenmişim. Tüm insanların, mutluluğun gerçekleri görmekte saklı olduğunu bilmeden, dağların zirvesinde yaşamak istediğini öğrendim. Yeni doğan küçük bir bebeğin, babasının parmağını sıkarken aslında onu kendisine sonsuza dek kelepçeyle mahkum ettiğini öğrendim. Sizlerden çok şey öğrendim. Ama bu öğrendiklerim pek işe yaramayacak. Çünkü hepsini bir çantaya kilitledim. Mutsuz bir şekilde...

Muhalefetten ne bekleniyor?

Mart ayında gerçekleştirilen yerel seçimlerin ardından muhalefet partilerinin çalışmaları ve tutumları Türkiye gündeminde tartışılan konulardan biri haline geldi. Muhalefet partilerini yeterli görenlerin yanı sıra, muhalefetin yetersiz olduğunu düşünenler de var. Biz de bu konu hakkında Gazeteci Banu Şen ve Avukat Mustafa Veysel Gündoğan ile konuştuk

Gözde Özhan

Türkiye’deki muhalefet partilerinin yapıcı ve alternatif çözümler geliştirmek yerine, iktidar partisiyle çatışma içinde bulunmaları, “Türkiye’de ciddi bir muhalefet sorunu var mı?” sorusunu da beraberinde getirdi. 30 Mart’ta yapılan yerel seçimler bu sorunların tekrar gündeme gelmesinde etkin bir rol oynadı. Siyasetçilerin ve toplumun bir kısmı muhalefet partilerinin yeterli olduğunu düşünüyor, bazıları ise muhalefetteki siyasi partilerin iktidarın politikalarına yeteri kadar muhalefet edemedikleri görüşünde. Türkiye’deki muhalefet partilerinin uyguladığı politikaları ele alarak, Gazeteci Banu Şen ve Avukat Mustafa Veysel Gündoğan ile “Türkiye’de var olan muhalefet partileri yeterli midir?” sorusu üzerine konuştuk.

Banu Şen- Gazeteci

Türkiye’de var olan muhalefet partilerinin yeterli olmadığının seçim sonuçlarıyla bir kez daha ortaya çıktığını belirten Banu Şen, var olan muhalefet partilerinin izledikleri politikalar sonucundan kendi kemik oylarının üzerine çok fazla çıkamadıklarını söyledi. Bir başka tartışma konusu olan “Muhalefet partileri Türkiye’nin her bölgesinde batı- doğu ayrımı yapılmaksın kendilerini var edebildiler mi?” sorusuna dikkat çeken Şen, “Seçim sonuçlarının haritası-

na baktığımız zaman değişen bir şey olmadığını görebiliriz. Cumhuriyet Halk Partisi yine kıyılarda, Barış ve Demokrasi Partisi ise Güneydoğu’ya hakim. AK Parti ve Milliyetçi Hareket Partisi ise birbirlerinden sadece bir kaç yerde seçmen alıp verdiği görünüyor” dedi.

Mustafa Veysel Gündoğan- Avukat
Muhalefet partilerinin uyguladığı politikaların yeterli olup olmadığının insanların bakış açısına göre değişebileceğini ifade eden Mustafa Veysel Gündoğan, “Türkiye’de toplamda 50’den fazla siyasi parti var. Çeşitli siyasi akımların olmamasına rağmen bu kadar fazla partinin var olması bazı şeylerin yanlış olduğunun göstergesidir. Bu yanlışlıkların temelinde de siyasi partiler kanunundan kaynaklanan sıkıntılar var” dedi. Siyasi partilerin bölgelere ulaşılabilirliğini iki türlü ele almak gerektiğini ifade eden Gündoğan, teşkilat bazında bakıldığında il ya da ilçe teşkilatlarının çalışkanlığının ulaşılabilirlik için en önemli kriter olduğunu söyledi. Mecliste temsilcisi bulunan partilerin bu konuda sıkıntı yaşamadığını söylerken, “Genel başkan ya da genel merkezin ulaşılabilirliği için kitle iletişim araçları ana etkidir. Her ne kadar sosyal medya ve bilişim teknolojileri gelişse de özellikle orta yaş ve üzeri seçmene ulaşabilmenin tek yolu hala medyadan geçiyor ve maalesef başbakanın televizyonların alt yazılarına kadar

karıştığı baskıcı bir dönemde muhalefeti bu konuda suçlamak haksızlık olur” dedi.

Toplumsal sorunlardan beslenen siyaset

Yerel seçim çalışmaları süreci boyunca ve sonrasında, siyasi partilerin eleştirildiği bir diğer nokta ise toplumda yaşanan sorunlar üzerinden yapılan siyaset oldu. 2013 yılının Haziran ayında yaşanan Gezi Parkı olaylarının AKP ve CHP’nin politika aracı olduğunu ifade eden Şen, “İktidar ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan bunu mitinglerinde ve demeçlerinde negatif olarak politika malzemesi yaparken CHP ve Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu pozitif olarak kullandı. Yine de toplumsal olayların yüzde 2-3 arası sandığa etki ettiğini söyleyebiliriz” dedi. Siyasetin temel amacı toplumun sorunlarının çözümü olduğunu belirten Gündoğan, son dönemde sorunlar üzerinden beslenen bir siyaset anlayışının hakim olduğunu söyledi. Muhalefetten ziyade iktidarın popülist söylemlerinin buna neden olduğunu ifade eden Gündoğan, “Zira muhalefet sadece alternatif çözüm önerisi sunabilir. Sorunu çözmek iktidarın görevidir. Fakat ülkedeki sorunları çözmek yerine bu sorunların muhalefet yüzünden olduğunu söylemek etik siyaset anlayışından çok uzaktır” dedi.

“Siyasi talep ve hak arayışlarının yeri meclistir”

Türkiye’de siyasetin genel anlamda da toplumun taleplerini ve arzularını karşılamadığını belirten Şen, muhalefetin de bu anlamda çok başarılı olmadığını söyledi. Muhalefet partilerinin geçtiğimiz yerel seçimde sadece Başbakan ve iktidarı eleştirme yolunu seçtiğinin altını çizen Şen, seçmenin talep ve arzularını nasıl karşılayacakları yanıtını gösteremediklerini ifade etti. Siyasi talep ve hak arayışlarının yerinin meclis olduğunu söyleyen Gündoğan, meclis çatısı altında gerek komisyonlarda gerekse genel kurulda muhalefet vekillerinin sayıca az olmalarına karşı çok daha aktif olduklarının gözlemlenebileceğini belirtti.

Muhalefet partileri kendini tekrarlıyor mu?

Türkiye’de muhalefet partilerinin hala kendini tekrarlamakta olduğunu ifade eden Şen, bu konunun yıllarca yaşlanmış ve yıpranmış lider örnekleriyle de tartışıldığını ifade etti. Şen, “Bugün CHP üzerinden örnek vererek, secim sonuçlarını başarısız olarak değerlendirilip kurultay sesleri çıkarken hemen eski lider Deniz Baykal’a gözler çevriliyor. Lider arayışında bile tekrar varken kendilerini yenilediklerini söyleyemeyiz” dedi. İnsanlar, sorunlar ve beklentiler değiştiğinde siyasetin de değişmesinin kaçınılmaz olduğuna dikkat çeken Gündoğan, bu durumun hem muhalefet hem de iktidar için geçerliği olduğunu söyledi.

Öğrenciler emek kavgasında

Muğla’nın Yatağan ilçesi sınırlarında bulunan maden ve santrallerin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’na bağlanmasının ardından enerji ve maden işçileri, aylardır Yatağan ve Ankara’da protesto eylemi gerçekleştiriyor

Çağrı Öner

Maden ve santral işçileri, Yeniköy Termik Santrali’nin ihalesi için son teklif verme tarihi olan 10 Nisan’da Ankara’da Özelleştirme İdaresi önünde eyleme başlamışlardı. Yatağan işçileri, Yeniköy ve Kemerköy santrallerinin ihalesinin yapıldığı saatlerde basın açıklaması yaptılar. Açıklama sonrası işçiler, binaya girmek için bariyerleri yakınca da polis, biber gazı ve TOMA’larla müdahale etti. Plastik mermi ve atlı polislerin de kullanıldığı müdahalede

işçiler ve gazeteciler yaralandı. Eylemlerini devam ettiren işçilerle, sendika yöneticilerinin yaptığı toplantı sonrası “nöbete devam” kararı alındı. Bir çok kurum ve kuruluş kadar Yatağan işçilerine öğrenci grupları da destek veriyor. Geçtiğimiz Haziran ayındaki Gezi olaylarının ardından öğrenci gruplarının gerçekleştirdiği eylemler dikkat çekiyordu. Yatağan işçilerinin eylemlerinde de yanlarında yer aldılar. Konu ile ilgili olarak Fikir Kulüpleri Federasyonu İzmir İl Başkanı Baran Nevcanoğlu; FKF’nin AKP’ye karşı direnen, direnme gücü

gösteren herkesin yanında yer aldığını belirtti. Nevcanoğlu: “Türkiye’de gericiliğe ve emperyalizmden olmayan AKP’nin piyasacılığına direnen işçi hareketini desteklememe şansı yok. Haziran ile birlikte emek mücadelesi ile birleşmesi gerekiyor. Öğrenci hareketleri de işçi ve emekten yana olmak zorunda. Türkiye’de AKP’nin diktatörlüğünün ancak özgürlük ve emek mücadelesini birleştirebilen yeni ülke için mücadele lazım. Biz de bu yüzden Yatağan’daki emekçi ağabeylerimizin, ablalarımızın ve kardeşlerimizin yanında yer

alıyoruz. Hatta 1 Mayıs çağrımızı Ankara’dan Özelleştirtme İdaresi Başkanlığı’nın önünde Yatağan işçileri ile duyurduk.” dedi. Öğrenci Kollektifleri İzmir üyesi Uğur Göçmüş; “Özellikle AKP döneminde oluşan özelleştirmeler oldu. Emeklere saldırı oldu. İşçilere saldırılar oldu. Özelleştirme demek işçilerin güvensizleştirilmesi demek. Yoksullaştırıl ması demek. İşçilerin ölümü demektir. Maden gibi bir alanda risk demektir. Haklı bir direniş olduğu için öğrenci kolektifleri de destekledi. Emekleri için direnenin işçilere bile polis

saldırdı. Geriye bakıp Tekel direnişini hatırlamak gerekir. Bundan dolayı hükümet, korkusundan Yatağan işçilerine saldırıyor. Vakıf Üniversiteleri İletişim ve Dayanışma Ağı’ndan Alican Boynak: “AKP dönemi ile birlikte özelleştirme üst seviyeye çıktı. Özelleşmeyen az yer vardı. Yatağan kalmıştı. Biz VİDA olarak temiz enerjiden yanayız. Yatağan işçilerinin emeği göz ardı edilemez. Muğla Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi Mehmet Oktay ise özelleştirmelerin yanlış olduğunu ve emekçilerin yanında olduğunu söyledi.

Çöpten hayatlar: Bir Harman

Yıl 2014. Nüfusu 4 milyona yaklaşan bir metropolde 22 yıldır yaşanan büyük problem “çöp”. İzmir’in Harmandalı semtinde yaşayanlar bu sıkıntıyı her gün çekiyor. Yöneticilerin ilgisini çekmeye çalışan bölge sakinleri, çöplüğün acilen kaldırılmasını istiyor

Bora Sıpal

Adı Hasan. Yaşı 56. Hayatının 54 yılını Harmandalı’da geçirmiş. Kalan iki yılda da askere gitmiş. Doğduğundan beri ailesiyle hayvancılık işinde. 100 kadar koyunu var Hasan’ın. Çöplükten şikâyetçi. “Buranın hayatını bitirdi” diyor ve ekliyor “Eğer bu çöplük olmasaydı, buralar çok değerlenirdi zira İzmir’in en güzel havası burada.” Harmandalı, bir diğer adıyla “Harmandalı katı atık depolama tesisi” 1992’de Karşıyaka ilçesine bağlı Harmandalı köyünün 2,5 km doğusunda kuruldu. Şehir merkezine 25 km uzaklıkta olan alan, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından ‘şehir dışı’ olarak görüldüğü için bu bölge kullanıldı. Ancak bölgenin, 2009’da imara açılmasıyla günümüzdeki halini almaya başladı. Gün

geçtikçe nüfusu artan Harmandalı ve çevresinde, şu an 50 bin civarında kişi yaşıyor. Onlar her gün bu sağlıksız havaya maruz kalıyor ve küçük yangınlara da alışık durumdalar.

“Kokudan pencereyi açamıyoruz”

Konuştığımız kişiler genellikle isimlerini vermek istemiyor. Bölgede yaşayanlar, kokudan şikâyetçi. Hamamböceği, sinek ve fare ise diğer sorunlar. “Çamaşır bile asamıyoruz, balkona astığımız çamaşırları atmak istiyorum” diyor bir İz kent sakinini. “Kokudan camı, pencereyi açamıyoruz burada. Düşünün İzmir’in yaz sıcaklığını... Misafir bile çağırıyoruz” diye ekliyor. Bölge, üç farklı semtten oluşuyor. Biri çöplüğe adını veren Harmandalı Cumhuriyet Mahallesi, diğeri Ev-ka 5 ve bir diğeri, hemen üzerindeki İz kent Mahallesi. Ev-ka 5 evleri, 3 yıl önce Toplu Konut İdaresi Başkanlığı(TOKİ) tarafından ev sahiplerine teslim edilmiş. Bölge halkı, evlerinin asıl değerlerini yansıtmadığından şikâyetçi. Ev fiyatları, İzmir’in diğer ilçelerine oranla oldukça düşük. Pek çok mahalle sakini, bölgenin kalkınmasına en büyük engeli çöp olarak görüyor. Harmandalı’da yaşayanlar, yılda 3-5 kez yoğun koku altında kaldıklarını söylüyorlar. “Çöpün asıl kokusunu Ev-ka 5 çekiyor” diyor parka torununu getiren Ali Bey. “Çocuklar bu sağlıksız havayla büyüyor. Şu dereyi görüyorsunuz. Bu dereye bir kova su alın ve bir ağacın dibine dökün, ne kadar yaşayabilir?” diye soruyor. Bahsettiği dere, çöplükten gelen sular yüzünden siyah durumda. Çoban Hasan, dere-

nin yeterince kireçlenemediğini söylüyor. “Ara ara gidip kireç atıyorlar, ama hep ‘Büyüklerin’ geldiğinde göreceği kısma” diyor. Çocuklar burada oynuyor ve Hasan’ın koyunları da bu derenin hemen yakınlarında otuluyor o sırada. Ev-ka 5’de ve İz kent’te yaşayanlar çocuklarını evlerinin yakınlarındaki Egekent İlkokulu’na göndermek zorunda kaldıklarını anlatıyorlar. Okul, çöplüğün hemen karşısında. İz kent’te yaşayan eski gemi kaptanı Yılmaz Bey, “Türkiye, İzmir, bu manzarayı hak etmiyor” diyor. Kendisi, 2002’den beri İz kent’te yaşıyor. Kooperatiften evi alırken çöpün orada bulunduğundan haberdar olduğunu söylüyor; fakat koope-

diğer 5 kişi de sinekten ve kokudan şikâyetçi. Onlar da çöplüğün kaldırılmayacağını düşünüyor. Bir partinin kadın kolları başkanlığını yapan Melahat Hanım, “Birliktelik gerekli. Biz toplandık, eylem yaptık, yürüdük ama bir şeyler değişmedi. İstanbul, Ankara ve Bursa artık bu çöplük işini halletti. İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin de bir şeyler yapması gerekiyor” diye belirtiyor. Harmandalı 1992’de kurulduğunda, Türkiye’nin en modern katı atık bertaraf tesisi olarak lanse edilmişti. Ancak aradan geçen 22 yılda çöplük için her-

ganik maddelerin bakteriler tarafından çürümesiyle açığa çıkan metan gazının birikmesiyle sıkışması ve sonunda patlamasıyla meydana geliyor.

“Çamaşır bile asamıyoruz, balkona astığımız çamaşırları atmak istiyorum”

”

Harmandalı’da yaşayanlar bu tehlikenin de farkında. 1993’te Ümraniye’deki Hekimbaşı Çöplüğü’nde ardı ardına patlamalar meydana gelmişti. Toplam 27 insanın cesedine ulaşılabildi, 12 insan ise kayboldu. Bu olayı da hatırlayan mahalle sakinleri, aynı durumun

Fotoğraf: Fatma Nihan Turgut

ratife kayıt olmaya geldiklerinde, çöpten çok uzakta bir örnek ev gösterilmiş onlara. Çekilen kura sonrası çöple karşı karşıya kalmışlar.

Büyük çoğunluk çöpün kaldırılmayacağını düşünüyor

Çarşamba günleri Ev-ka 5’te pazar kuruluyor. “Akşamüstü koku daha da yayılır. Bu kokunun, bu sağlıksızlığın altında yaşamaya çalışıyoruz. Kalkacağına hiç inanmıyorum” diyor pazarda domates satan Ahmet Bey. Sonrasında konuştuğumuz

hangi bir yenileme çalışması yapılmadı. Vahşi depolama olarak adlandırılan yöntemle, bu çöpler toplanıyor ve kazılan çukurlara gömülüp sıkıştırılıyor. Tesiste herhangi bir ayrıştırma ünitesi bulunmuyor. Kazılan ve yeniden kapatılan bu çukurlar ciddi bir heyelan ve metan gazı patlaması tehlikesi barındırıyor. Çöplükteki patlamaların sebebi, gömülen çöplerin içindeki or-

Harmandalı için de gerçekleşebileceğinden korkuyor ve acilen bu depolama alanının taşınmasını istiyor. Katı atıklardan enerji üretimi şu an dünyada 2,200’den fazla merkezde uygulanmakta. Bu merkezlerde toplanan çöpler, ayrıştırıldıktan sonra 700-800 derecede yakılıyor. Bu ısı, sonrasında elektriğe dönüştürülüyor ve evlere dağıtılıyor. Yakılan çöplerin sadece %15’i kül olarak kalıyor. Bu küller de

Harmandalı manzarası

+ /fotogaleri

Fotoğraf: Burak Karayalçın

çimentoya dönüştürülebiliyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi yeni yapılacak olan atık merkezinin enerji üretimi de yapacağını belirtiyor. Ayrıca katı atıklardan kompost da yapılabilir. Bitkisel ve hayvansal atıkların nemli-oksijenli ortamda bozunarak organik gübreye dönüşmesi olayına kompostlaşma deniyor. Bu madde ile oldukça verimli topraklar elde ediliyor.

Taşınma kararı 2006'da alındı İzmir Büyükşehir Belediyesiyle konuyla ilgili yaptığımız görüşmede, en kısa zamanda Harmandalı'nın bu problemini çözmek istediklerini aktardılar. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na Harmandalı'nın durumunu bildirdiklerini sözlerine ekleyen belediye çalışanları gelecek cevap doğrultusunda, İzmir gibi büyük bir şehrin 3 bölgesine yeni katı atık merkezi kurmak istediklerini söylediler. Kurulacak alanların kesinleşmediğini, kuzey-güney ve merkez olarak dağıtılacak bu bölgelere en üst düzeyde atık toplama ve geri dönüşüm merkezlerinin

kurulacağını aktardılar. 2010'da yerel basına konuşan İzmir Büyükşehir Başkanı Aziz Kocaoğlu, Harmandalı'daki çöp depolama alanının limitlerine ulaştığını, devlet kurumlarıyla birlikte dört senedir yeni yer arayışında olduklarını söylemişti. 2011'de Kocaoğlu; "Çöp tesisine karşı çıkılıyor. Çünkü Ümraniye çöplüğünden tutun bizdeki Harmandalı çöplüğüne kadar bir çok örnek akla geliyor. Çöp yığınları akla geliyor. Bu yüzden tepki gösteriyorlar. Bu da doğal bir şey. Umuyorum ki, bizim yapacağımız katı atık değerlendirme tesisinden sonra Türkiye'de bu algı değişecek. Tesisimiz bir ilk ve ülkemize örnek olacak. Bizim kullanacağımız yeni teknolojiyi kullanan hiçbir ilde çöp yeri problemi yaşanmayacak" diye konuştu. 2014'te halen alan kararı verilemedi. Gerek düşünülen alanların Çevresel Etki Değerlendirmesi(ÇED) raporları gerekse adı geçen bölgelerde yaşayanların tepkileri sebebiyle Harmandalı çöplüğünün taşınacağı yer kesinleşmedi. 2011

yılında Torbalı'nın Taşkesik Köyü'ne yapılması planlandı; fakat Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan izin çıkmadı. 2013'te Büyükşehir rotayı bu sefer Menemen'e çevirdi, ancak mahkeme kararıyla oradan da vazgeçildi. 2013'ün yaz aylarında ise, katı atık bertaraf tesisinin Karşıyaka'ya bağlı Yamanlar Köyüne yapılacağı açıklandı. Konuyla ilgili olarak pek çok karşıt görüş ortaya atıldı. Yamanlar, İzmir'in kuzeyinde biyolojik çeşitliliği olan, 2 mil-

yonaya yakın nüfusun, su ihtiyacını karşılayan kentin geriye kalmış, son yeşil bölgelerinden biri. Yamanlar, ayrıca içerisinde doğal SİT alanı da bulunduyor. Eğer taşınma işlemine başlanırsa Harmandalı rekreasyon alanına dönüştürülecek. 135 bin ağacın dikileceğini ileten belediye, projeye 2014 yılının başlarında başlanacağını açıkladı. Ancak geçtiğimiz 4 ay boyunca herhangi bir projeye başlanmadı.

Çöplerle 11 ilde, 78 santral

Türkiye, atık yönetimi konusunda Avrupa'dan ve diğer pek çok ülkeden oldukça geride. Yıllarca bu konuda bir plansızlık içinde olan ülke, son zamanlarda yenilikçi bir bakış kazandı. Özellikle metan gazından enerji üretilmesi yöntemiyle toplanan tonlarca çöpü eritmeye başladı. Ancak, halen daha geri dönüşüm büyük sorun. 2008 verilerine göre, Türkiye toplam çöpünün %97,58'ini depoluyor ve %0,29'unu da geri dönüştürüyor. Almanya'da ise toplam çöpün %17'si depolanırken,

%33,10'u geri dönüştürülüyor. Kalan kısımlar ise yakma işlemlerine tabii oluyor.

Dünyada atıkların durumu

Artan nüfus ve çoğalan tüketim oranı atık sorununun çözülmesini daha da zorlaştırıyor. Dünyada her beş dakikada 2 milyon pet şişe üretiliyor, 30

saniyede 106 bin kutu içecek tüketiliyor ve her yıl 20 milyon ton lastik üretiliyor. Ve bunların hepsi sofralardan, arabaya, saç tokasından, ayakkabı tabanına kadar hayatımızın hemen her alanında yer alıyor. Tüm bunların doğaya karışmasıyla nesiller boyu sürüyor. Atık yağlar ise konunun bir başka boyutu. Lavaboya dökülen 1 litre sıvı yağ suya karıştığında 1 milyon litre su kirleniyor. Türkiye'de son dönemde katı atıkların dönüştürülmesine oldukça önem veriliyor. Harmandalı'da da bir gün böyle bir atık sistemine kavuşmayı arzuluyor. Biraz da umutsuzlar. Çoban Hasan, "Burayı bitirtiler, bari başka yerleri bitirsinler" diyor.

Fotoğraf: Burak Karayalçın

Edebiyat otelinde bir gün

+ /video
+ /fotogaleri

Yazar Gülşah Elikbank, Türkiye'nin "edebiyat konseptli" ilk otelinde misafirlerine Nazım Hikmet, Ayşe Kulin, Rıfat Ilgaz gibi Türk edebiyatının ünlü isimlerinin adını taşıyan odalarda konaklama fırsatı sunuyor. Elikbank, en büyük hayali olan edebiyat konseptli oteli, eşikle birlikte İzmir'in Kahramanlar semtinde hizmete açmıştı

Melike Futtu
Gizem Yenikler

Yazar Gülşah Elikbank 7 Mart cuma saat 16.00 da Agora alışveriş merkezinde rüyalar ile ilgili bir söyleşide bulundu. "Uykusuzlar" adlı kitabını da imzalayan yazar ile yaptığımız röportajda edebiyat üzerine konuştuk.

Ünivers: Son kitabınız

Uykusuzlar'ı okudum. Rüya konusunu ele almanızın herhangi bir nedeni var mı?

Gülşah Elikbank: Rüyalar, insanlık için ne kadar önemliyse, benim için de o kadar önemli. Rüyalar, zihnimizin ve ruhumuzun şifresi.

Hayal gücüne tutkuyla inanmak bu dünyayı değiştirebilme umudu mu veriyor ve insanların fantastik edebiyata duyduğu tutkulu bağı neyle

açıklıyorsunuz?

Elbette, her şey bir hayalle başlıyorsa bu dünyada, hayal gücünün değiştiremeyeceği ya da başaramayacağı çok az şey olabilir.

En çok hangi yazarları okuyorsunuz?

Ben birçok türden ve ülke edebiyatından roman, deneme okurum. Jane Austen, Ursula Le Guin, İnci Aral, Murathan Mungan çok severim. Irvin.D. Yalom'a bayılırım.

Genç yazar adaylarına tavsiyeleriniz nelerdir?

Genç yazar adaylarına çok klasik olacak, ama, önce iyi birer okur olmalarını öneririm. Yayınevleri bu konuda daha hassas. Eğer dikkate alınmak istiyorlarsa, buna dikkat etmek zorundalar.

Edebiyat konseptli bir otel işletiyorsunuz İzmir'de. Bu otelden ve neler yaptıklarınızdan bahsedebilir misiniz?

Evet, 15 odasını Türk edebiyatının 15 önemli ismine ithaf ettik bu otelde. Dileyenler www.minifuarhotel.com adresinden odaları inceleyebilirler. Birçok edebiyat etkinliğine destek olduk bu yıl, bu desteğimiz de devam edecek.

İzmir'de edebiyat temalı bir otel

Otelin 15 odası var. Her odaya Türk edebiyatının önde gelen yazarlarının isimleri verilmiş. Ayşe Kulin, Hakan Günday, Buket Uzuner, Sevgi Soysal, İnci Aral, Nazım Hikmet, Ahmet Ümit, Sabahattin Ali, Rıfat Ilgaz'ın adını taşıyan odaları gezip, fotoğraflarını çektik. Kitap kapakları ve yazıları ise diğer göze çarpan detaylardan. Şiirlerden yapılmış alıntılar da mevcut. Gülşah Elikbank yapmış olduğu açıklamalarda otelciliği ve yazarlığı aynı anda bu projede buluşturduğunu ve odaların yazarlara ithaf edildiğini söylüyor.

Başka sinema mümkün

+ /web

M3 Film ve Kariyo & Ababay Vakfı işbirliğiyle hayata geçirilen "Başka Sinema", sinemaseverlerin film izleme deneyimini ve bekledikleri bağımsız filmleri yıl boyunca erişilebilir kılıyor. "Başka Sinema", gün boyu ardı ardına filmlerle izleyiciye seçme özgürlüğü sunuyor

Çağrı Öner

Başka Sinema projesinin basın sponsoru ve destekçisi olan Alt Yazı Dergisi'nden imtiyaz sahibi Yamaç Okur'a Ünivers ekibi olarak "Başka Sinema" projesini sorduk.

Sinemayı dert eden filmler yer bulamamakta

"Türkiye'de şu anda sinema dağıtımına baktığımız zamanda özellikle sanat filmlerinin, yani sinemayı dert eden filmlerin yer bulamadığını görmekteyiz. Yıllardır sinema sektöründe "Başka Sinema" gibi bir oluşuma ihtiyaç vardı. Fakat nasıl yapılacağına, nasıl oluşacağına dair soru işaretleri vardı. Çünkü sonuçta yatırım yapılması ve salonlarla anlaşma yapılması gerekmektedir. Yaklaşık 10-15 yıldır Türkiye'de sanat filmleri ithal eden firmalar (Şantiye, Bir Film, M3 Film, Kurmaca...) büyük festivallerden ve film fuarlarından film alıyorlardı. Özellikle dijitalleşmenin getirdiği olanaklar tekelleşmeyi absürd bir şekilde arttırdı. Normalde dijitalleşme ile beraber bu teknolojiyi kullanan Türk filmleri daha rahat yer bulabileceğini düşündük. Ama filmler

daha zor yer bulmaya başladı. Başka sinema aslında tam anlamı ile kendisine yer bulmakta zor olan, sinema tarafından alternatif bir programlama mantığı ile yer bulması projesi. Şuanda İstanbul, Ankara, Bursa ve Eskişehir illerinde 8 salon bulunmakta. İzmir'de ne yazık ki bulunmamakta. Proje ilk başta aslında çok kuvvetli başladı. Seyirci sayıları da kuvvetliydi şu anda kısmen bir azalma var."

Başka Sinema ile filmler bir ay vizyonda kalıyor

Sinema salonlarında vizyona giren bir film bir hafta boyunca günde 5-6 seans oynuyor. Başka sinemada seanslar bölünüyor. Projenin nihai amacı bir film bir hafta boyunca kalırken başka sinema ile bir ay vizyonda kalabiliyor. Örnek olarak ödüllü "Gözümün Nuru" filmi bir hafta kaldı. "Başka Sinema" ile bir ay salonlarda kalabildi. Projede elbette sıkıntılar var. Seyirci sayıları çok düşük bu seyirci sayıları ile Türk filmlerinin bir sonraki filmleri için yapımcılarına finansman oluşturmak zor oluyor. 8 salon değil de 20-30 salona çıktığında aslında daha bir modelden bahsedebiliriz. Salonlar dijital-

leşmeye geçerken bir yatırım yapılıyor. Bu yatırım 30-35 bin euro. Salonlar bu yatırımı yapamıyorlar. M3 Film bu yatırımı gerçekleştirip programlamayı kendisi gerçekleştiriyor. Alternatif bir oluşum yaratılmış oluyor.

Altıyazı Dergisi olarak en başından beri "Başka Sinema" projesini destek olmaktadır. Bu proje aslında seyirciye yaramaktadır. Seyircinin haz alması lazım. İzlemesi zor olan filmler, gösterim şansı bulamayan filmleri "Başka Sinema" ile bulabiliyoruz. "Başka Sinema" projesi için, yurt dışında festivallerden ödül almış, katılıp başarı elde etmiş filmler seçiliyor. Eğer film daha fazla salonda vizyona girebiliyorsa "Başka Sinema'ya" ihtiyacı yok.

Tekil salonlar bir bir yok olmakta

Başka sinema içinde AVM içlerindeki salonlar da var. Ne yazık ki tekil salonlar bir bir yok olmakta. Türkiye'de yaklaşık olarak 2000 salon var ve ne yazık ki çoğu AVM'ler içinde. Hükümetler'in kültür ve sanat politikası ne yazık ki yok. Sinema politikası hiç yok. Kültür ve Turizm bakanlığı var ama kültür ve

turizm ayrı kavramlardır. Belirli süredir beraber durumdadır. Şu an da garip bir dönemdeyiz. Tiyatrolar, operalar, baleler şekil değiştirmekte. Yeni tartışmalara açıldı iktidarın ne yapacağını beklemekteyiz. Sinema daha yeni tartışılmakta. İlk sinema Yasası 2004'de çıktı. Yasa kör topal çıkmış bir yasa. Elbette ilk yasa olduğu için önemli bir yasa. Bu yasa çerçevesinde epey bir film desteklendi. Bu yasa ile 300 civarında film desteklendi. Ama bir sinema politikası modeli olmadı. Temel sorun şu anda bir yapımcı modelin desteklenmesi gerekir. Üç yapımcı meslek birliği var ama gerçek yapımcı kaç var deseniz çok az. Sektörde de ciddi sıkıntılar var. Üretici güçler derneklere girip örgütlenme tarafında söz sahibi olmuyorlar. Son on yıla bakıldığında Türk filmleri yurtdışı festivallerde ciddi ödüller aldı ama tekil başarılar oldu. Bir sinema dili oluşamadı. Bu kişiler bir araya gelseydi başarı artardı. Yeni sinema hareketi var şu an sürekli buluşup dertleri-

mizi paylaşıyor. Örgütlenmeden korkan bir toplum var ve bunu kırabilmek mesele. Garip bir dönemdeyiz sinema ve sanat yapmak da zor şu an.

Korsan, doğru politikalar ile kamu tarafından azaltılabilir

Türkiye'de çok ciddi bir korsan var. Doğru politikalarla kamu tarafından azaltılabilir. Yıllardır sektör korsan konusunda üzerine düşeni yapmamakta. Yasal platform sayıları çoğalmalı ve ucuz olmalı. Sinema bilet fiyatları dengelenmeli. Örnek olarak 4 kişi İstanbul'da bir sanat filmine gitse nerdeyse 100-120 lira ödemek durumunda. Aslında "Müze Kart" gibi bir sinema kartı olmalı. Sinema için sanat için alternatif uygulamalar geliştirilebilir.

‘Garipçiler’ 100 yaşında

+ /video
+ /fotogaleri

Yayın dünyasında önemli bir yere sahip olan 19. İzmir Kitap Fuarı ‘Garip Şairleri 100 Yaşında’ teması ile 19 Nisan tarihinde Uluslararası İzmir Fuar Alanı’nda gerçekleştirildi. TÜYAP ve Türkiye Yayıncılar Birliği işbirliği düzenlenen ve 28 Nisan tarihine kadar devam eden fuarda 390 yayınevi, sivil toplum örgütleri ve 800 yazarın katılımıyla 145 etkinlik düzenlendi

Gizem Yenikler
Melike Futtu

TÜYAP Genel Koordinatörü Deniz Kavukçuoğlu ve Türkiye Yayıncılar Birliği Başkanı Metin Celal, açılış töreninde yaptıkları konuşmalarında ifade özgürlüğüne vurgu yaparak, Twitter ve Youtube yasaklarına değindiler. Açılış töreni sırasında fuarın giriş alanında “Berkin için 1 Mayıs’a” pankartı açan Devrimci Liseliler, 1 Mayıs için çağrıda bulundu. Fuarın bu yılki onur yazarı ise Feyza Hepçilingirlerdi. ‘Hep Gülümsedim’ başlıklı açılış söyleşisinde “Kitaplarım ile ilgili ilk sevinçlerimi İzmir’de yaşadım ve ilk yazımı İzmir’de yayınladım.” diyerek 19. İzmir Kitap Fuarı’nın onur yazarı olmaktan mutluluk duyduğunu belirtti. Fuar süresi boyunca yazarın katılımıyla gerçekleştirilen imza günlerinin yanı sıra, Hepçilingirler’in hayatı ve eserleri hakkında paneller ve söyleşiler düzenlendi.

Bursa ve Çukurova Kitap Fuarları’nın ardından İzmir Kitap Fuarı’nın da bu seneki ana teması ‘Garip Şairleri 100 Yaşında’ olarak belirlendi. Fuarda, Garip akımının öncü şairleri Orhan Veli ve Oktay Rıfat’ın 100. yaşını anmak için belirlenen tema çerçevesinde düzenlenen sergiler de yer aldı. Sunuş yazısı geçtiğimiz günlerde ‘Necatigil Şiir Ödülü’nü alan şair Enver Ercan tarafından hazırlanıp, TÜYAP tarafından düzenlenen ‘Garip Şairleri 100 Yaşında’ sergisi ve Yapı Kredi Yayınları tarafından düzenlenen ‘Sakın Şaşırma Orhan Veli 100 Yaşında’ başlıklı sergi de dokuz gün boyunca ziyaretçilere açıldı.

Edebiyat ve kalıpları yıkmak
19. İzmir Kitap Fuarında ‘Destek Yayınları’nın da standı vardı. Biz de Ünivers ekibi olarak Destek Yayınları Genel Yayın Yönetmeni Ertürk Akşun ile ‘Edebiyat ve kalıpları yıkmak’ üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik.

Akşun, kitaplarla ilgili olarak, ‘ne iş olsa yaparım abi’ kıvamında bir yaşam sürdürüyor. Okumayı seviyor ve okuyarak para kazanıyor. İyi bir baba olma çabası da cabası. Oğlu Ateş ile

kızı Güneş’i iyi büyötmeyi çok istiyor. ‘Ateş, Güneş ve Ada’ ve ‘Agafya’ adlı kitapların yazarı Akşun ile İzmir kitap fuarı ve Agafya adlı romanı hakkında konuştuk. Kitap 1920’li

yılların Rusyası’nı, devrimden kaçan Rus asilzadeleri, ve İstanbul’un tarihini anlatıyor. Bir tarafta gurbette yaşanan kanlı bir aşkın hikayesi... Diğer tarafta savaş ve tarih.

Türkiye’deki Hollywood

ABD’nin Los Angeles kentinde bu yıl 29. düzenlenen Uluslararası Film Komisyonları Birliği Lokasyon Fuarı’nda Türkiye’nin film platosu olabilecek cazibe mekanları Hollywood’lu film yapımcılarına tanıtıldı. Hollywood filmlerinin yapımcılarını çekmek için ülkeler birbirleriyle yarışırken, Türkiye de fuarda bir stantla yer aldı

Asya Doğan
Gizem Yenikler

Türkiye Film Komisyonu Derneği Başkan Yardımcısı ve Los Angeles Temsilcisi Erdal Aktan, film sektöründe yer pazarlamasının önemine değinerek Türkiye’nin bu alanda biraz geri kaldığını ancak tanıtımı daha etkili yaparak bu açığı kapatmaya çalışacaklarını söyledi. Aktan, “Amerika’da her eyaletin bir film komisyonu var. Bu

alandaki ülkemiz maalesef şimdiye kadar yetersiz kalmış. Dünyanın çeşitli ülkelerinden film yapımcıları hizmet almak istediklerinde, ilk olarak bu komisyonları arıyor. Türkiye’de muhatap bulamamaları bir eksiklikti, biz de bundan yola çıkarak Türk Film Komisyonu’nu kurduk” diye konuştu.

Türkiye’ye ilgi artıyor

Bazı sahneleri Türkiye’de çekilen ve gişede büyük başarı sağlayan

‘Argo’ ve ‘Skyfall’ gibi filmlerin ardından yabancı yapım şirketlerinin ilgisinin Türkiye üzerinde yoğunlaştığını kaydeden yapımcılar, Türkiye’nin Ortadoğu ve Avrupa’yı bir arada yansıtabilen mekanlarıyla, sektörde farklı bir iddiaya sahip olduğunun altını çiziyor. Bu konuyla ilgili, İzmir Ekonomi Üniversitesi Medya ve İletişim Bölümü öğretim üyesi Onur Suzan Nobrega ve asistan Hazal Bayar ile görüştük.

Ünivers: Sizce sinema konusunda Türkiye’nin uluslararası platformdaki yeri nedir?

Hazal Bayar: Aslında bu durum tamamen Batı’nın bizi nasıl gördüğüyle ilgili. Türkler bu durumu Self-Oryantalizme çeviriyor. Örneğin James Bond filmine bakarsak çok fazla klişe görüntüler var; İstanbul camisi ve klasik ezan sesi gibi.

Sizce Türkiye’de sinema denildiğinde akla ne gelir?

Kesinlikle Nuri Bilge Ceylan gelir. Türkiye sinemasında çok önemli bir isim ve Cannes’de ödül alması da buna ayrı bir önem katıyor.

Türkiye’de sinemanın gelişmesi için ne yapılabilir?

Türkiye’de Batı kafası var ve kendini bu durumun içine yerleştiriyor. Hollywood’un commercial dünyasını reklamlara bile yerleştirme var. Bu durumda tam anlamıyla bir gelişme söz konusu olamaz.

İzmir’de sinemayla ilgili bir faaliyet var mı?

İzmir’de herhangi bir etkinlik yok. Ama yeni yeni kollar gelmeye başladı. Bununla ilgili Zeki Demirkul’un çalışmaları var ama tam anlamıyla bir çalışma yok. Sinema deyince genelde İstanbul odaklı yada bağımsız oluyor aslında. İzmir’de eskiden yeşilçam zamanında çok fazla film çekilmiş ama şu anda sinema alanında geri. Mekan gözüyle baktığımızda ise İzmir dış mekan açısından çok daha iyi. Çünkü trafik ve ses kirliliği daha az.

Onur Suzan Nobrega:

Türkiye’de sinema sektörü kötü. Stüdyo sistemi yok. Hollywood değil Yeşilçam sokak filmi Türkiye’ye hakim. Son yıllarda Türkiye artık dizilere yöneldi. Stüdyo sistemi dizilere bağlı ve sinemayı yansıtmıyor. Ana akım dizilere yönelik.

Az bilinen, çok yapılan spor + /video + /fotogaleri

Bilek güreşi gündelik hayatta karşımıza çıkan bir spor aslında. Peki kaçımız bu sporun bir federasyonu olduğunu ve bu alanda dünya çapında önemli başarılar elde eden milli sporcularımız olduğunu biliyoruz?

Burak Karayalçın

G eçmişten günümüze kadar süregelen neredeyse ata sporu olarak algılanan bir aktivite bilek güreşi... Ancak bilek güreşi çoğu insan tarafından bir spor dalı olarak görülüyor. Bunun nedenleri arasında yaygın olmayışı ve yeterli desteğin verilmemesi gösterilebilir. Biz de bu sporu merak edip, araştırmaya koyulduk. Bu konu hakkında en iyi bilgiyi bu sporla uğraşan kişilerden alacağımızı

düşündüğümüz için milli bilek güreşçileri Tolga Şener ve Onur Mert ile söyleşi gerçekleştirdik. Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu'nda öğrenim gören 22 yaşındaki Tolga Şener'in bu spora başlamasında en büyük etken aynı zamanda antrenörü olan babasıymış. Çünkü Tolga Şener'in babası

“İri bir cüseye sahip olmakla iyi bir bilek güreşçisi olmak arasında bağlantı yok”

ve antrenörü olan Cem Şener de eski bir şampiyon. Avrupa ve Dünya şampiyonluğu elde etmiş milli bir sporcunun oğlu olan Tolga Şener, bu sayede bilek güreşine gönül vermiş. Bunun yanı sıra annesinin de bir dönem bilek güreşiyle uğraştığını söyleyen Şener, ailecek bu spora ilgi duyduklarını söyledi ve ekledi;

“Katıldığım ilk şampiyonada bir maç bile kazanamamış olsam da hiçbir zaman karamsarlığa düşmedim ve daha sıkı çalıştım. Çalışmalarımın sonucunda da milli takıma yükselmekle kalmayıp çevremdeki birçok kişinin de bu spora kazandırılmasında öncü oldum.”

‘Aslında bilek güreşine başlamak istemezdim’ Görüşlerini aldığımız

bir diğer milli bilek güreşçisi olan Onur Mert ise Tolga Şener gibi uzun yıllardır bu sporla uğraşıyor. Bunların yanı sıra, Onur ve Tolga aynı mahallenin çocukları ve antrenörleri de aynı. Onur'un bilek güreşine başlaması ise tesadüf eseri olmuş. Bir gün Tolga'nın antremanını izlemeye giden Onur, o zaman bu spora başlama kararı almış. Bilek güreşine başlamak niyetinde olmadığını ifade eden Onur; “İstemeye istemeye başlamam da 2010 yılında Manisa'da yapılan bir turnuva Ege şampiyonu oldum. Hatta kendi kilomdan 20 kilo fazla yani 80 kiloda yarıştım. Sağ ve sol kolda birincilik elde ettim. 2011'de Türkiye 6.sı, 2012 ve 2013 yıllarında Türkiye 4.sü oldum. Bu yıl ise yaadığım sakatlıktan dolayı maalesef 5. oldum” dedi. İkili, başarılarına gelen ilginç bir hatırayı da bizimle paylaştı. Birbirlerine rakip olmamak için dua ettiklerini söyleyen iki arkadaşın dört sene önce korktukları başarılarına gelmiş. 2010 yılında Ege Şampiyonası'nda

finalde karşılaştıklarını söyleyen milli sporcular oldukça şaşırılmış. Ancak Onur, Tolga'yı antrenörü olarak gördüğü için bu karşılaşmayı Tolga'ya bırakmış. Gelecekte bu sporda yeni başarılar kazanmayı amaçladıklarını ifade eden iki arkadaş, bilek güreşine daha çok destek verilmesi gerektiğini ve hatta yabancı ülkelerde olduğu gibi televizyonlarda da yayınlanmasını istediklerini söyledi. -İlk organize bilek güreşi turnuvası 1952 yılında California'nın Petaluma şehrinde bulunan Gilardi'nin salonunda yapılmıştır. -1998 yılında Türkiye'de resmi olarak tanınan bilek güreşi önce his, ardından beyzbol ve son olarak da 2002 yılında Vücut Geliştirme Federasyonu'na bağlandı. -İlk resmi Türkiye Bilek Güreşi Şampiyonası 1998 yılında Yalova'da yapıldı. -Sylvester Stallone tarafından kaleme alınan ve başrolünü kendisinin üstlendiği “Zirveye Çıkış” filmi izlemenizi öneriyoruz.

Onur Mert & Tolga Şener

Statlarda e-bilet tartışması + /video + /fotogaleri

Türkiye'de eğitim sisteminden sağlık sistemine, vergi ödeme işlemlerine kadar birçok alanda “e” dönem başladı. İnsanların hayatlarını kolaylaştıran ve işlemlerin hızlı ve güvenilir bir şekilde gerçekleşmesini sağlayan elektronik dönem hayatın her alanına girmekte

Aşkın Pazarcıklı
Burak Karayalçın

İ nternet aracılığıyla hizmet veren alanların bir yenisine 14.04.2014 tarihinde futbol karşılaşmaları da eklendi. Türkiye Futbol Federasyonu ve İçişleri Bakanlığının futbol kulüplerine uygulama zorunluluğu getirdiği e-bilet uygulaması 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine dair kanunun bir aşaması olarak çoğu futbolseverin tepkisini çekti.

e-bilet Nedir ?

Yeni uygulamayla birlikte artık kağıt bilet devri son buluyor. Passolig kartı sahibi olmak isteyen taraftar Passolig'in internet sitesi www.passolig.com.tr adresinden başvuru formunda yer alan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlık numarasını, ismini, soyismini yazarak ve tuttuğu takımı seçip, fotoğrafını yükledikten sonra ödemeyi gerçekleştirip 1 hafta içerisinde karta ulaşabilecek.

Maç Biletini Nasıl Alırım ?

Passolig kartı sahibi olan taraftarlar ister passo.com.tr internet sitesi üzerinden ya da gişe ve özel satış noktaları aracılığıyla maç biletini temin edebilecek. Kombine bilet sahipleri de Passolig kartına sahip olduktan sonra, maçları kartlarına tanımlayacak. Passolig kartı sahibi yüklediği maça ilişkin her türlü detaylı bilgiye (koltuk no, maçın saati ve tarihi, maçın oynanacağı stadyum vs...) ulaşabilecek.

Fotoğraf: Fatma Nihan Turgut

Taraftar grupları ne diyor ?

“Taraftarlık taraf olmaktır” (Devrim Cem - Viva Göztepe) 14 Nisan'dan itibaren hayata geçirileceği duyurulan e-bilet uygulaması, spor alanlarındaki şiddet olaylarının sorumlusu olarak taraftarları gören ve çözüm olarak da cezalandırmayı esas alan 6222 sayılı kanunun bir parçasıdır. Viva Göztepe grubu

olarak, kulübümüzün bulunduğu 2. Lig'de bu sene e-bilet uygulaması hayata geçmeyecek olsa dahi biz bu uygulamaya karşı kendi tribünümüzdeki taraftar grupları başta olmak üzere tüm taraftar grupları ile birlikte mücadele etme kararlılığı içindeyiz.

“E-bilet karşıyız” (Karşıyaka Çarşı) Karşıyaka taraftar grubu Çarşı,

resmi facebook sayfaları üzerinden yaptıkları açıklamada, e-bilet sistemine karşı olduklarını kamuoyuna bildirdi.

“Biz sadece meşaleden yargılanırız” (Tatangalar) Yıllardır “sevdaya yasak konmaz” ilkesini savunan bizler, sözde tribün olaylarının önüne geçmek adına uygulanacak olan e-bilet

uygulamasına karşı olduğumuzu kamuoyuna bildiririz.

“Futbolu hayata feda ederiz” (Beşiktaş Çarşı)

Resmi Twitter hesabından bir açıklama yapan Beşiktaş'ın taraftar grubu Çarşı, “Futbolu hayata feda ederiz” sloganıyla paylaştığı görselle birlikte Fenerbahçe derbisine gitmeyeceklerini duyurdu.

Futbolun endüstriyel hali /web

Dünyada futbol değişiyor mu? Takımların taraftarları futbolu nasıl görüyor ve nasıl görmeye başladı? Taraftarlık taraftar gruplarınca nasıl tanımlanıyor? Futbol bir endüstri mi oluyor? Medya futbolu nasıl etkiliyor? Tüm bu soruların cevaplarını, Beşiktaş Halkın Takımı ve Galatasaray Tek Yumruk taraftar guruplarına sorduk

Çağrı Öner

Beşiktaş Halkın Takımı taraftar grubuna göre; “Futbol, en küçük birimden en geniş kitlelerin oluşturduğu kategorilere kadar yoğun bir rekabet yaratma yeteneği olan basit bir oyun. Doğası gereği rekabet duygusunu en az diğerleri kadar yoğun yaşamaya eğilimli insanlık alemi için futbol, aşk ve cinsellik kadar vazgeçilmez bir fenomen haline gelmiş ve bu oluş sonucunda oyun niteliğini çoktan kaybederek üretim-tüketim sürecine çok büyük bir potansiyel yaratmıştır.

“İnsanoğlu zafer ya da yenilgi duygularının karmaşasını en kolay yoldan, futbol üzerinden yaşamayı tercih etmiştir.”

Taraftarlık ise, futbolu tarif ederken söz ettiğimiz rekabet unsuru canlının doğasında var olan bir güdü. Basitliğinden dolayı herkesin üzerinde söz edebilmek şansı bulduğu bu oyun mahallelerden ülkelere, etnik kimliklerden milliyetlere, ırklardan mezheplere, sosyal ya da sınıfsal konumlara kadar geniş bir rekabet boyutuna konu olmuştur. Bu tür aidiyet duygularını, futbolun izin verdiği bu elverişli ortam üzerinden takımları üzerine yükleyen insanoğlu zafer ya da yenilgi duygularının karmaşasını en kolay yoldan futbol üzerinden yaşamayı tercih etmiş ve giderek kendini taraftarı olduğu takımlar üzerinden ifade etmeye başlamıştır. Taraftar bu nedenle tüm futbol takımlarının doğal sahibidir diyebiliriz.

“Endüstriyel sermaye, açgözlülüğünün tüm saldırganlığıyla futbolu da diğerleri gibi metalaştırdı.”

Aşk, sevgiyi, cinselliği metalaştırıp üzerinden kar etmeyi çok iyi beceren endüstriyel sermayenin futbola uzak kalması beklenemezdi; kalmadı da. Açgözlülüğünün tüm saldırganlığıyla futbolu da diğerleri gibi metalaştırarak, taraftarı da müşterileştirerek hem bizleri söğüşleyen hem de sahip olduğumuz, değerler attığımız renkleri, armaları, isimleri ve kadim değerleri kendi çirkef ahlakıyla biçimlendirmeye başladı. Şirketleşmenin büyümek ve kazanmak olduğu yalanıyla bir çok tarihi markayı ve yerel rekabet unsuru olarak güçlenmeye çalışan birçok şehir kulübünü batırmıştır. Arkalarında en geniş “müşteri” desteğine sahip olan kulüpleri ise daha stratejik yaklaşıp kavramı yaratarak, uluslararası ve yerel tüm rekabet alanlarını daha karlı kılacak statü değişikliklerini dayatarak, medyayla, federasyonlarıyla, hakemleriyle taşları kendi tablasına en avantajlı pozisyonda yerleştirerek oynamaktadır. Ağdan düşen balıkların martılara ziyafet gibi gelmesine benzer bir durumla taraftarın rekabet duygusuna birkaç parlak yem atarak çoğunluğunu müşteri haline getirmeyi de başarmış ve ağır içindekileri de kendi kasalarına istiflemeye devam etmektedir. Şimdi büyük çoğunlukla futbol taraftarı daha konforlu ortamlar arayan, sürekli kazanmayı arzulayan, karşısını ezmekten zevk alan, insanlık kültürüne ait tüm değerlerini endüstriyel kültüre tahvil etmiş kalabalıklar

haline gelmiş ve kendi istekleriyle soyulmaya hazır beklemektelerdir. Bunun dışında kalabilen birkaç kulüp yapısı ve taraftar oluşumu da bu büyük değişime direnmekle birlikte dışlanmaya da çalışılmaktadır.

“Medya, endüstriyel sermayenin bir enstrümanıdır.”

Medya, zaten endüstriyel sermayenin hayatın her alanında var olan potansiyelden müşteri yaratmak ve pazarlamasını yapmak üzerine kurgulanmış bir enstrüman olduğundan etkilerinden çok hizmetlerinden söz etmek daha doğru bir ifade olur. Mevcut çarkın dönebilmesindeki yağlama görevini sürdürmekle görevlidir. Yönlendirme, manipulasyon ve pazarlama işleri medyanın birincil görevi olmuştur.

“Futbol hayat gibidir hatta hayatın ta kendisidir.”

Galatasaray Tek Yumruk taraftar grubu futbolu, Serdar Akar'ın Dar Alanda Kısa Paslaşmalar filminde Erkan Can'ın canlandırdığı antrenörün Yıldız Futbol takımına dediği gibi “ Hayat, futbola fena halde benzer. Futbol şahsi beceri gerektirir, değişmez oda ayrı konu! Ama aynı zamanda da topla oynanan yani insanların bir takım halinde oynadığı bir oyundur. Hayatta böyle değil mi ? İstedğin kadar yetenekli ol, iyi bir takımın oynadığı bir oyundur. Hayatta böyle değil mi ? İstedğin kadar yetenekli ol, iyi bir takımın yoksa hava gazı,mantarların..!” Ayrıca “ Her doğru dört pastan biri, yüzde doksan gol olur.” sözü ile tanımlıyor. “Evet Futbol hayat gibidir hatta hayatın ta kendisidir. Futbolda bireysel be-

ceri ve şansa yer olduğu olduğu kadar kolektif çalışmaya ve dayanışmaya geniş yer vardır. Tıpkı bizim düşlediğimiz yaşamda olduğu gibi.

“Futbolu tüm bu olgularla birlikte yaşamak gerekir.”

Hayatı bize tekrar tekrar anlatan sinemedan başka bir alıntı daha yaparsak hayatımızı cehenneme çevirenlere karşı son bir “Tabutta Rövaşata” yapma ihtimalimiz her zaman mevcuttur. Taraftarlık ise hayatla kurulan farklı bağlardan biridir, kimi insan hayata çalışarak bağlanır kimi insan hayatın anlamını felsefede, sanatta ya da siyasette arar. Bir yanı sıra tüm bunlardan bağımsız gibi görünse de bizim açımızdan taraftarlık tüm bunlarla yeri geldiğinde ilişkili yeri geldiğinde de bağımsız bir varoluş biçimidir. Yerinin ne zaman geldiğini anlamak için futbolu tüm bu olgularla birlikte yaşamak gerekir. “Endüstriyel hale gelmek”

Kapitalizmin hayatın her alanında her birimize dayattığı bir olgudur. Futbol geniş kitlelerin ilgisini çektiği için kendiliğinden kapitalizmin müdahale alanına girmiştir. Kapitalizmin yaşamlarımızda yarattığı her türlü tahribat - başta bencilik, tüketimin körüklenmesi olmak üzere hayatımızın vazgeçilmez parçası olan futbolu da derinden etkilemektedir. Son yaşanan süreçte Takım taraftarların yerini hızla zengin kulüp müşterilerine bırakma eğiliminin özendirildiği ve hatta dayatıldığı görülmektedir. 6222 sayılı yasa ve e-bilet uygulamaları ve endüstriyel futbol aklı ile taraftarların herhangi bir biçimde sesini soluğunu çıkarıp görüş belirtmediği, bol para harcayan ve harcadığı kadar muteber olan, uysal müşteriler haline getirilmiş bir hale dönüşmesini amaçlayan uygulamalar olarak karşımızda büyük sorunlar halinde duruyor. Futbolun temel taşlarından biri olan taraftarların edilgenleştirilmesinin kabul edilemez olduğunu düşünüyoruz.

“Merkez medya futbolun endüstrileşmesi için özel bir çaba sarf etmektedir.”

Medya özellikle de büyük şirket patronları ve iktidarların kontrolündeki merkez medya futbolun endüstrileşmesi için özel bir çaba sarf etmektedir. Hep birlikte oluşturulacağını var saydıkları Pasta”dan her biri kendi payına daha büyük dilimler düşmesini hedeflemektedir. Şu an bize dayatılan e-bilet uygulamasında adı geçen bankanın sahibi olan grubun daha önce nasıl bir “Havuz” oluşturularak bir medya gücü oluşturduğu halen daha tartışma konusudur. Medyanın futbola etkisi sadece bu noktada değil taraftarları birbirine düşüren, sürekli polemikler yaratıp bu polemiklerden beslenen yapısı ile de ayrıca üzerine düşünmemizi gerektiren bir konudur.

3 Mayıs

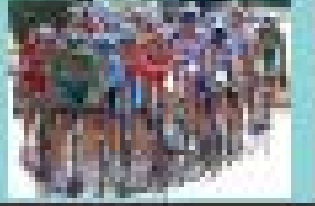

9. Uluslararası İşçi Film Festivali

Bu yıl 2. kez düzenlenen Uluslararası İşçi Filmleri Festivali, 3 Mayıs Cumartesi Günü saat 18:00'de Alıncak Savunç Partisi binasından İzmir Mimarlık Merkezi'ne yapılacak festival yürüyüşüyle başlayacak.

50. Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu

Alıncak'tan başlayacak olan bisiklet turunun 7. Etape 3 Mayıs Cumartesi günü rotayı İzmir çevirecek, Kuşadası'na kadar 135 km. yol kat edecekler.

7 Mayıs

Dünya'nın en büyük Al Di Meola Beatles And More konseriyle Adrian Sogun Sanat Merkezi'nde hayranlarıyla buluşacak.
Saat: 20:00

9 Mayıs

İzmir Mood & Food Festivali

İl sene ile kazananlığıyla gelecek olan Gümme Festivali'nde dünya mutfaqlarının deneyimleri sunulacak, festival payıtlı aktivite ve yarışmaları ev sahipliği yapacak.
Yer: Kordon
Saat: 12:00- 00:00

KSK & Lailapas

Karşıyaka ile Sakar'dan gelecek olan Lailapas katını avarında 84 yıl önce yaşamış nelerden dolayı sadece 0,5 doları bir cymana bilen mışa 10 Mayıs'ta denemisi edilecek.

10 Mayıs

12 Mayıs

Boyo Festivali

Alıncak'ta gerçekleştirilecek Boyo Festivali'nde İzmir'in sembol kızıtlı yarışları düzenlenecek.
Yer: Alıncak

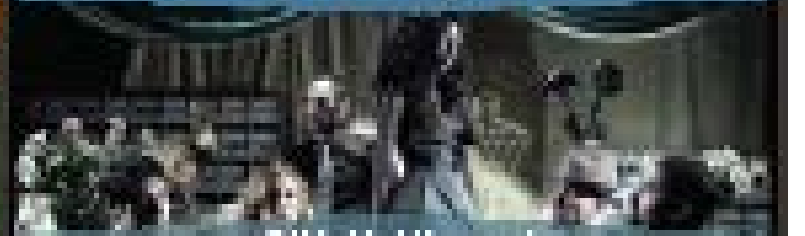

16 Mayıs

Athena
Yer: İzmir Arena
Saat: 20:00

24 Mayıs

Oi Ya Voi Konseri

İzmir'de ilk kez genç müziklerini birleştiren bir grup olan Oi Ya Voi, İzmir'de ilk kez bir konseri düzenleyecek. Oi Ya Voi, İzmir'de ilk kez bir konseri düzenleyecek.
Yer: Hayal Kafe
Saat: 22:00

29 Mayıs

Elmanların beğenilen görüntüleri Goldor Goldor, 29 Mayıs'ta İzmir Kültürpark Açık Hava Tiyatrosu'nda sahne performansını gerçekleştirecek.

Nav Konseri

Edi ve yeni parçalarını birleştiren Nav, İzmir'de ilk kez bir konseri düzenleyecek.
Yer: Döner Yemek
Saat: 21:00

30 Mayıs

Univers

İzmir Ekonomi Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi
SAHİBİ Prof. Dr. Oğuz Esen | Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Yrd. Doç. Dr. Gökçen Karanfil
BÖLÜM EDITÖRLERİ Univers Aşkın Pazarcıklı, Bora Sıpal | Kültür-Sanat Melike Fıttı | Yerel Burak Karayalçın | Dosya Berkant Çağlar |
Kampüs Gözde Özhan | Spor Engin Öztürk | Redaksiyon Hasan Rençber | Mehmet Ali Yemişçil | Çağrı Öner | Gizem Yenikler | Asya Doğan |
Paşa Tars | Saba Kulaksız | Funda Öztürk | Kemal Koyuncuoğlu
TASARIM EKİBİ Dila Begüm Kocaman | Orhan Silay Özdemirhan | Bora Sıpal | FOTOĞRAF EDITÖRÜ Fatma Nihan Turgut

Basım Yeri
HÜRRİYET MATBAASI
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mahallesi
Çamdibi / İZMİR
Tel: 0 232 435 69 69
hurriyetmatbaa@hurriyetmatbaa.com